TAE 2018

Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyV)

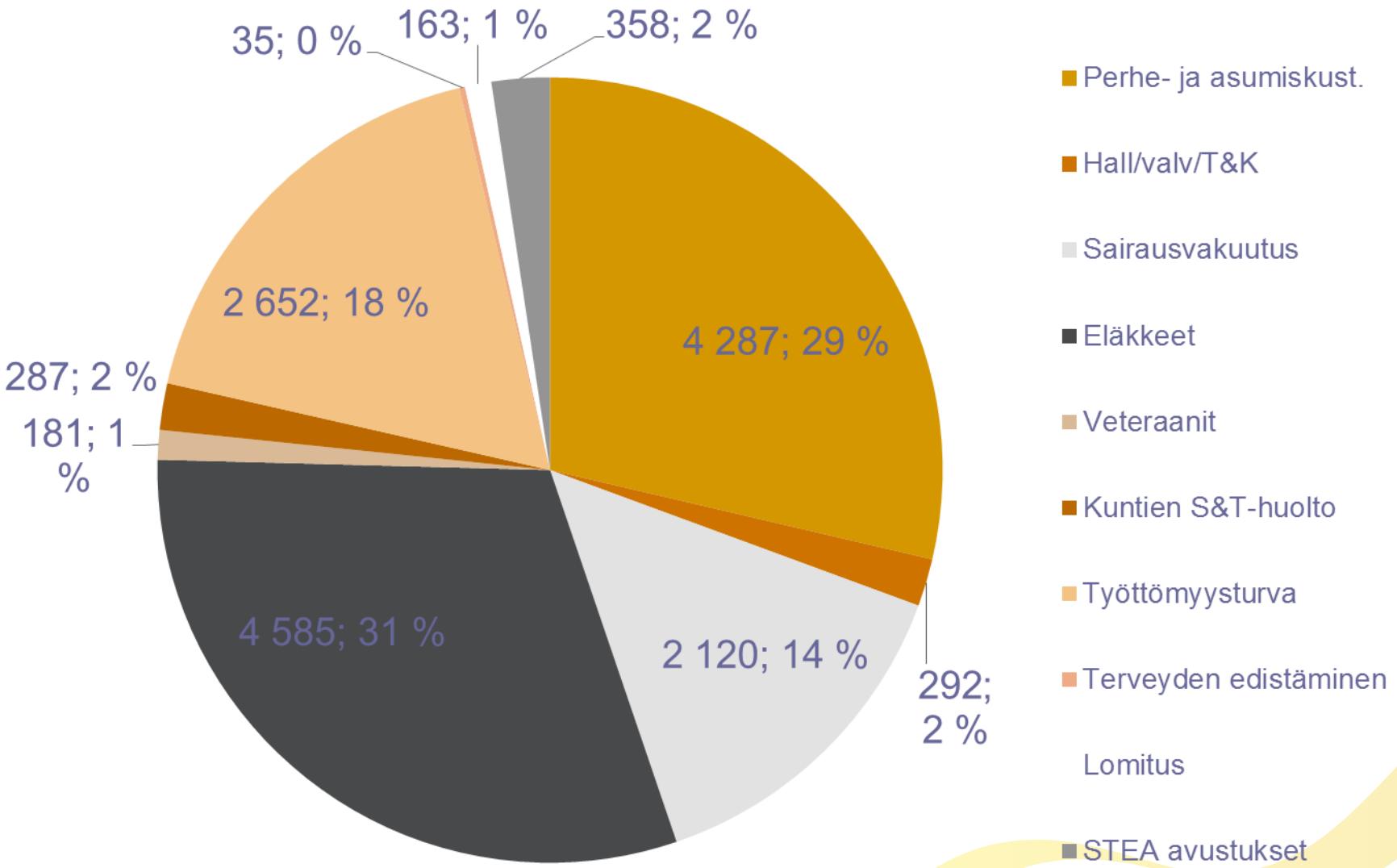
HE 106/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2018 talousarvioksi

Mikko Staff 22.9.2017

Yleistä

- Pääluokan loppusumma 15 mrd. euroa, noin 27 % valtion budjetista
- Noin 361 milj. euroa suurempi kuin 2017 varsinainen talousarvio, joka aiheutuu mm:
  - kilpailukykysopimuksen vaikutuksista,
  - opiskelijoiden siirrosta yleisen asumistuen piiriin
  - valinnanvapauskokeilusta
  - sekä muista uudistuksista ja tarvearvioiden muutoksista
- Suurimmat menoerät: eläkkeet 31 %, perhe- ja asumiskustannukset 29 %, työttömyysturva 18 % ja sairausvakuutus 14 %

Pääluokka 33 jakauma: 15 mrd. euroa

Selitteessä: milj. euroa; prosenttia

Työttömyysturva

- Noin 2,7 mrd. euroa, vähennystä 168 milj. euroa
- Työllisyyden lisäämiseksi ja työttömyyden keston lyhentämiseksi otetaan käyttöön aktiivimalli omavastuupäivin. Säästöksi arvioidaan STM:n pääluokassa 9,5 milj. euroa v. 2018.
  - Työttömyyden alussa olevien omavastuupäivien määrä vähenee seitsemästä päivästä viiteen päivään. Työttömyyden tarkastelujakso on kolme kuukautta ja kunakin tarkastelujaksona työttömyysturvaan tulee yksi kuukausittainen omavastuupäivä, jonka voi välttää olemalla aktiivinen.
  - Aktiivisuusvaatimus täyttyy, jos on yhden viikon työssäoloehtoon luettavassa työssä tai yhteensä 18 tuntia työssä tarkastelujakson aikana tai on viisi päivää työllistymistä edistävässä palvelussa.
  - Mallin tavoitteena on kannustaa työtöntä työhön tai osallistumaan työllistymistä edistäviin palveluihin myös lyhyeksi aikaa
- Työllisyyden edistämiseen +13,5 milj. euroa
  - helpotetaan yritystoiminnan aloittamista työttömyyden aikana, yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuutta ei arvioida yritystoiminnan aloittamista seuraavan neljän kuukauden aikana
  - edistetään ammatillisten valmiuksien parantamista tai yritystoiminnan aloittamista tukevia opintoja mahdollistamalla lyhytkestoinen opiskelu työttömyysturvalla.

Työttömyysturva

- Lisäksi ammatillisen kuntoutuksen kehittämiseen ja kriteerien uudistamiseen on varauduttu 4 milj. euron määrärahalla
  - Kelan ammatillisen kuntoutuksen kriteereihin lisätään arvio nuoren olennaisesti alentuneesta toimintakyvystä. Muutos tukee nuorten psykososiaalisen tuen ja kuntoutuksen pitkäjänteistä kehittämistä ja ehkäisee hyvin vaikeassa sosiaalisessa asemassa olevien nuorten syrjäytymistä yhteiskunnasta.
- Palkkatukeen lisämäärärahaa 14,1 milj. euroa
  - palkkatuettua työtä ja työttömien starttirahaa rahoitetaan työttömyysetuusmäärärahoista myös vuonna 2018. Liittyy hallituksen kahteen kärkihankkeeseen. Tavoitteena on työttömyysjaksojen lyhentäminen ja rakenteellisen työttömyyden alentaminen ja sitä kautta julkisten voimavarojen säästäminen.

Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja perustoimeentulotuki

- Noin 4,3 mrd. euroa, lisäystä 197 milj. euroa.
  - Lisäys aiheutuu pääosin opiskelijoiden siirrosta yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017 ja sen vuositason vaikutuksesta
- Lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen nostamiseen +9,5 milj. euroa → noin +5 euroa / kuukausi
- Äitiysavustuksen päivittämiseen +1,65 milj. euroa vuositasolla → kehitetään muun muassa äitiyspakkauksen sisältöä.
- Asumismenon sitominen elinkustannusindeksiin vuokraindeksin sijasta, enimmäisasumismenojen jäädyttäminen ja osa-asunnon 80 %:n normin käyttöönotto yleisessä asumistuessa
  - vähentää asumistukimenoja -28 milj. euroa v. 2018 ja -46,7 milj. euroa 2019 alkaen ja lisää toimeentulotukimenoja +11,6 milj. euroa v. 2018 ja +18,7 milj. euroa 2019 alkaen

Muita poimintoja

- Vähimmäismääräisen sairauspäivärahan, vanhempainpäivärahan ja kuntoutusrahan määrää nostetaan. Lisää valtion menoja 8 milj. eurolla 2018.
- Matkakorvausten ja matkojen välitystoimintaa uudistetaan 2 milj. euroa.
- Takuueläkkeen korotukseen kohdennetaan 18 milj. euroa → arviolta +15 euroa kuukaudessa.
- Eläkettä saavan hoitotuen perustukea korotetaan n. 70 euroon kuukaudessa, joka lisää valtion menoja 10 milj. euroa.
- Uuden sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen käyttöä hallinnoivan lupaviranomaisen perustamiseen 1,8 milj. euroa.
- Valinnanvapauspiloteihin 100 milj. euroa
- Päihteitä käyttävien äitien hoitoon 3 milj. euroa
- Maatalousyrittäjien jaksamisen tukemiseen 1 milj. euroa
- Maatalouslomituksen sijaisavun maksualennukseen osittaiseen jatkamiseen 1 milj. euroa.
- Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta yhdistetään sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnaksi.